

**UCHWAŁA NR XXVII/216/2012
RADY GMINY ŚWILCZA**

z dnia 31 października 2012 r.

w sprawie zatwierdzenia „Soleckiej Strategii Rozwoju Wsi Bratkowice”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) Rada Gminy stanowi, co następuje:

§ 1. Zatwierdzić „Solecką Strategię Rozwoju Wsi Bratkowice” – przyjętą w drodze uchwały Zebrania Mieszkańców sołectwa Bratkowice – w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Ciszewski

Załącznik do uchwały Nr XXVII/216/2012 Rady
Gminy Świlcza z dnia 31 października 2012 r.

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU

WSI BRATKOWICE

Spis Treści

1. Wstęp.....	3
2. Karta diagnozy zaawansowania odnowy wsi.....	4
3. Analiza zasobów	5
4. Analiza SWOT	10
5. Analiza potencjału rozwojowego wsi	112
6. Wizja rozwoju	123
7. Program długoterminowy	134
8. Program krótkoterminowy.....	156
9. Informacje dodatkowe	167

1. Wstęp

Celem planowanych warsztatów dla liderów odnowy wsi jest wskazanie mieszkańcom nowych możliwości w działaniu na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. Istotą programu jest spojrzenie na wieś jako miejsce występowania szeregu zasobów materialnych i niematerialnych, których odpowiednie wykorzystanie może wpłynąć na dalszy rozwój miejscowości i przynieść sukces mieszkańcom.

Podkarpacki Program Odnowy Wsi został przyjęty uchwałą sejmiku wojewódzkiego nr 117/2660/12 w dniu 22 lutego 2012 roku. Określono tam zasady uczestnictwa i wymagania w stosunku do uczestników – reprezentantów gmin i sołectw z terenu województwa. Zawierają one rozwiązania pozwalające na jakościową ocenę efektywności programu oraz wprowadzają narzędzia pogłębionej oceny ilościowej i jakościowej umożliwiające ustalenie zaawansowania procesu odnowy wsi oraz efektów rzeczowych.

Główne cele Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi:

1. Integracja i aktywizacja społeczności wiejskich.
2. Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego.
3. Modernizacja przestrzeni wiejskiej.

2. Karta diagnozy zaawansowania odnowy wsi

Karta diagnozy zaawansowania odnowy wsi Bratkowice w gminie ŚWILCZA Mieszkańców ok. 4500.

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie
A Inicjalna	Brak działań		Istnieje tylko rada sołecka,		Brak planu w wymi
	działania fragment. lub dot. wąskiej grupy	X	Rozproszone działanie organizacji	X	Opracowa
	Działania spontaniczne		Zawiązana grupa odnowy wsi,	X	całej wsi
	Porządkowanie wsi		Podejmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi	X	Planowa czasowy
	Projekty startowe (z programu krótkoterminowego)				
B Początkowa	Przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć				
	Różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb	X	Liczna grupa odnowy wsi (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)		Systema roczne p kalendar
	Pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji.		Zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi		Wykorzy wsparcia
C Zaawanso- wana			Skoordynowane działanie organizacji obecnych we wsi		Proste in wewnętrz
	Projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi		„Koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi		Projekto Pozyskiw
	Projekty wyróżniające wieś, kształtuje się centrum wiejskie		Liczne stowarzyszenie odnowy wsi		Systema (aktualiz
	Powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne.		Animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców		Rozwinie Promocj
D Całościowa	Powszechna odnowa prywatnych posesji.				
	Lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)		Stowarzyszenie odnowy wsi instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej)		Komplek przestrz
	Ukształtowane „centrum wiejskie”		Rozwój wsi oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń		Powszed strategia
	Świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)				Rozwinie otoczeni
	Projekty kreujące „wieś tematyczną”,				Instrum
	Dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi.				

* Wstaw X gdy spełnia warunek

Data 22.06.2012 Sporządził Lesław Czernik

3. Analiza zasobów

ANALIZA ZASOBÓW CZ I				
Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
1	2	3	4	5
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Krajobraz typowy dla Kotliny Sandomierskiej, lasy sosnowe, nieliczne siedziska buka i graba, gleby .		X	
stan środowiska	Środowisko czyste, nie ma zanieczyszczeń		X	
walory klimatu				
walory szaty roślinnej				
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Obszar chronionego krajobrazu Natura 2000		X	
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Jelenie, sarny, dziki	X		
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Rzeka Mrowla i Czarna, dwu hektarowy zbiornik retencyjny			X
wody podziemne	Główny zbiornik wód podziemnych – źródło wody pitnej dla Rzeszowa	X		
gleby	Dominują gleby klasy III i IV	X		
kopaliny				
walory geotechniczne	Gorące źródła solankowe: chlorowo-sodowo-jodowe.			X

Kulturowy				
walory architektury				
walory przestrzeni wiejskiej publicznej				
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Zabudowania i obejścia prywatne w bardzo dobrym stanie	X		
zabytki i pamiątki historyczne	Do zabytkowych terenów należy Park w Bratkowicach, który został zrewitalizowany w roku 2011. Znajduję się w nim obelisk upamiętniający rozpoczęcie Akcji „Burza”. We wsi znajdują się także kilka kapliczek przydrożnych.			X
osobliwości kulturowe				
miejsca, osoby i przedmioty kultu				
święta, odpusty, pielgrzymki	Obchodzony jest odpust ku czci Św. Jana Chrzciciela – 24. 06.		X	
tradycje, obrzędy, gwara	We wsi kultywowane są zwyczaje związane z obrzędem Świąt Wielkanocnych , Bożym		X	

	Narodzeniem, Nowym Rokiem, Dożynkami, weselami.			
legendsy, podania i fakty historyczne	Z powstaniem wsi związana jest legenda, która mówi o polowaniu Króla Kazimierz na terenie Puszczy Sandomierskiej.	X		
przekazy literackie				
ważne postacie i przekazy historyczne				
specyficzne nazwy				
specyficzne potrawy				
dawne zawody	Dawne zawody to : bartnictwo, tkactwo, hafciarstwo, kowalstwo, rzemiosło drzewne, kamieniarstwo		X	
zespoły artystyczne, twórcy	Obecnie funkcjonuje zespół tańca nowoczesnego „Koloret”, Męski Chór Parafialny oraz tworzą artyści malarze i rzeźbiarze.			X

ANALIZA ZASOBÓW CZ II				
Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
1	2	3	4	5
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Tak występują (wymagany jest Plan Zagospodarowania Przestrzennego, który uatrakcyjni inwestycyjnie wieś Bratkowice)		X	
działki pod domy letniskowe	Istnieje możliwość budowy w okolicach zbiornika retencyjnego.		X	
działki pod zakłady usługowe i przemysł	Brak ustalonego terenu pod zakłady usługowo-produkcyjne. Przestrzeń usługowo-produkcyjna miesza się z zabudową mieszkaniową co powoduje sytuacje konfliktowe.		X	
pustostany mieszkaniowe	Nie występują	X		
pustostany przemysłowe	Nie występują	X		
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	Nie występują	X		
Infrastruktura społeczna				
plac publicznego spotkań, festynów	Stadion w Bratkowicach oraz teren Szkół Podstawowych i Zespołu Szkół		X	
sale spotkań, świetlice, kluby	Świetlice szkół, Domu Strażaka, oraz zamiejscowego oddziału Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji, Biblioteki		X	

miejsca uprawiania sportu	Stadion w Bratkowicach oraz sale i boiska gimnastyczne przy szkołach		X	
miejsca rekreacji	nie ma		X	
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Zbiornik retencyjny w Bratkowicach, miejsce biwakowe, trasy spacerowe konne, Ścieżka Edukacyjno-Ekologiczna.		X	
Szkoły	2 Szk. Podst., Zespół Szkół		X	
przedszkola	1 Przedszkole Publiczne		X	
Biblioteki	3 biblioteki szkolne, 1 Publiczna		X	
placówki opieki społecznej	nie ma	X		
placówki służby zdrowia	Wiejski Ośrodek Zdrowia, Przychodnia Rodzinna		X	
Infrastruktura techniczna				
wodociąg, kanalizacja	tak		X	
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	tak		X	
chodniki, parkingi, przystanki	tak		X	
sieć telefoniczna i dostępność internetu	tak		X	
telefon komórkowa	tak		X	
inne				

ANALIZA ZASOBÓW CZ III				
Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
1	2	3	4	5
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)	W zakładach usługowo-handlowo-produkcyjnych. Ok 300 miejsc pracy.		X	
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	RESTOL, BRATCAR, Węgło-Złom, Zakład drzewny		X	
gastronomia	BRAK	X		
miejsca noclegowe	BRAK	X		
gospodarstwa rolne	TAK, przeważają małe- indywidualne	X		
uprawy hodowle	TAK	X		
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	NIE	X		
zasoby odnawialnych energii	BRAK	X		
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				

środki udostępniane przez gminę	TAK, Fundusz sołecki, Fundusze ze środków unijnych		X	
środki wypracowywane				
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Autorytety i znane postacie we wsi	Ks. proboszcz		X	
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
Osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	Tak		X	
Przedsiębiorcy, sponsorzy	Tak		X	
Osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych.	Tak		X	
Pracownicy nauki				
Związki i stowarzyszenia	Stowarzyszenie „Nasza Trójka” , Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej, OSP, LKS „Bratek” Bratkowice, Koło Gospodyń Wiejskich Caritas, Akcja Katolicka.		X	
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)				
Współpraca zagraniczna i krajowa.	Współpraca z Gminą Pruszcz Gdański		X	
Informacje dostępne o wsi				
Publikatory, lokalna prasa	Tak, Kwartalnik „Ziemia Bratkowicka”, Tygodnik „Parafianin”		X	
Książki, przewodniki				
Strony www	Tak http://bratkowice.info/		X	

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś).
Opracowanie: Ryszard Wilczyński

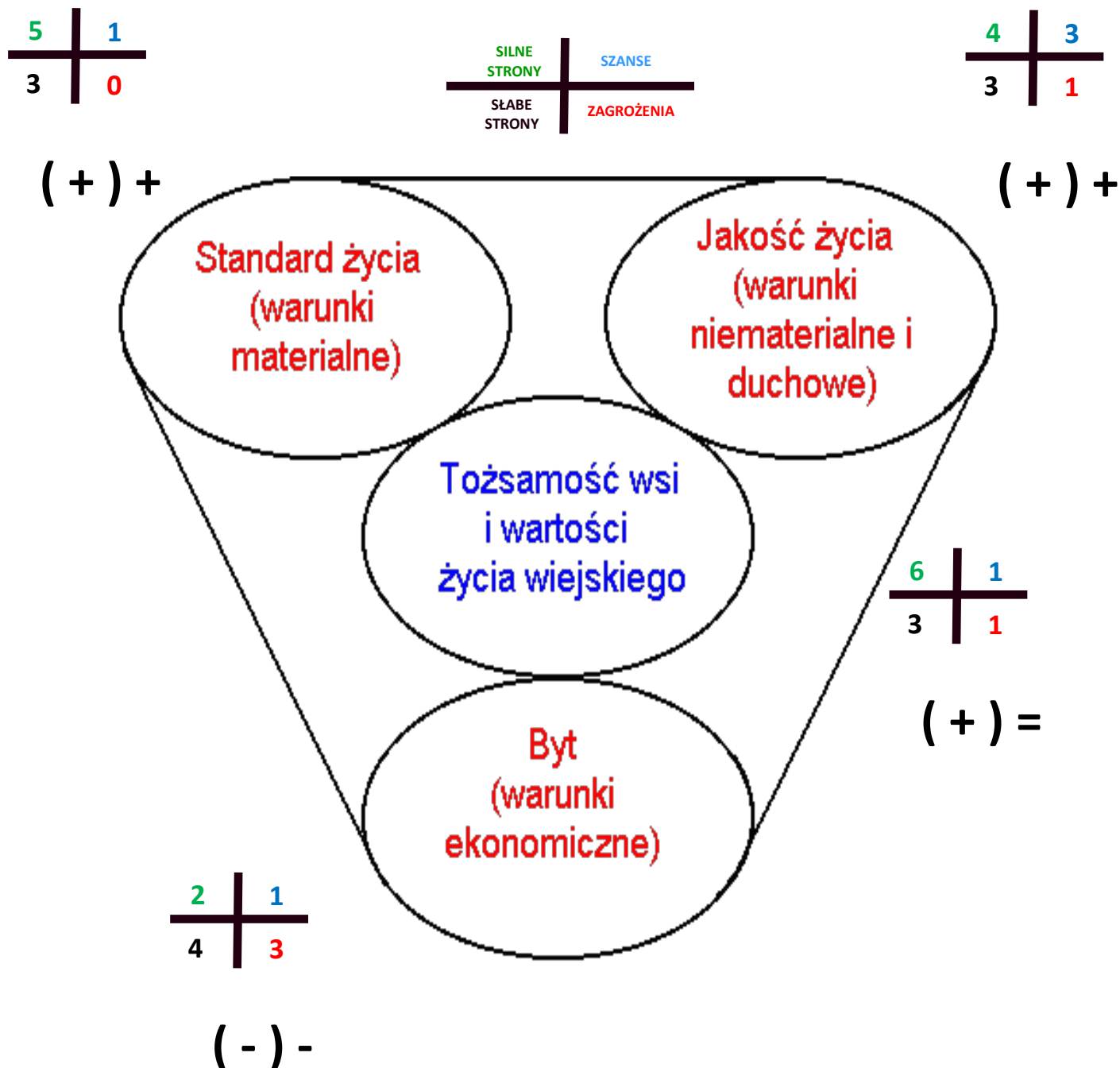
4. Analiza SWOT

SILNE strony (atuty wewnętrzne)	SŁABE strony (słabości wewnętrzne)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duży potencjał ludzki: dobre przygotowanie zawodowe. 2. Dobra baza edukacyjna (3 szkoły podstawowe). 3. Dobra jakość życia mieszkańców: uczestnictwo w obozach, wycieczkach, pielgrzymkach, wczasach. 4. Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna i społeczna (drogi, chodniki, parking, oświetlenie uliczne, wodociąg, kanalizacja, telefon) 5. Kościół parafialny. 6. Przeszłość historyczna. 7. Dobra baza sportowa: hala sportowa, stadion sportowy z wyposażeniem lekkoatletycznym. 8. Działające kluby sportowe: LKS „Bratek” Bratkowice (piła nożna) i GUKLA „Bratkowice Korzeniowski.pl „ (chodziarstwo). 9. Ośrodek Przyrodniczo-Edukacyjny (leśniczówka). 10. Kompleksy leśne – pozostałość Puszczy Sandomierskiej 11. Szlak konny, ścieżka przyrodnicza, Sanktuarium leśne. 12. Zalew – miejsce do wypoczynku i kompieli. 13. Plac targowy. 14. Łatwy dostęp do opieki medycznej: Wiejski Ośrodek Zdrowia, NZOZ „Przychodnia Rodzinna”. 15. Park podworski z placem zabaw dla dzieci, „mini amfiteatrem” i stawem. 16. Rozwinięta działalność chóru Parafialnego Męskiego i zespołu tańca nowoczesnego „Koloret”. 17. Tętniący życiem Dom Ludowy i Dom Strażaka. 18. Wspólna działalność charytatywna (w sytuacjach kryzysowych) wszystkich organizacji społecznych i drobnych przedsiębiorców. 19. Wydawanie Kwartalnika „Ziemia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niska świadomość ludzka 2. Brak współpracy między organizacjami społecznymi. 3. Niewystarczająca ilość chodników. 4. Niewystarczające oświetlenie wsi. 5. Zły stan dróg. 6. Duże natężenie ruchu drogowego. 7. Brak scalenia gruntów. 8. Duża ilość nieużytków rolnych. 9. Konieczność likwidacji szkoły. 10. Niski przyrost liczby dzieci. 11. Mało zakładów pracy. 12. Dzikie wysypiska śmieci. 13. Brak planu zagospodarowania przestrzennego. 14. Niezagospodarowany teren w pobliżu zalewu.

SZANSE (elementy zewnętrzne płynące z otoczenia)	ZAGROŻENIA (zagrożenia płynące z otoczenia)
<ol style="list-style-type: none">1. Aktywizacja środowiska lokalnego – działalność ukierunkowana na rozwój wsi2. Autostrada: praca, potencjalni inwestorzy.3. Możliwość pozyskania funduszy na rozwój wsi.4. Wsparcie działań ze strony gminy.5. Las: edukacja przyrodnicza, wypoczynek, łowiectwo.6. Wykorzystanie zalewu do rozbudowy kompleksu rekreacyjno-wypoczynkowego7. Możliwość rozwinięcia bazy agroturystycznej.	<ol style="list-style-type: none">1. Bezrobocie, szczególnie wśród młodych ludzi.2. Niskie poczucie bezpieczeństwa na drogach.3. Bliskość autostrady (zamulone rowy, uszkodzone posesje).4. Szkody powodowane dużą ilością leśnej zwierzyny.5. Migracja zarobkowa ludności.6. Zmniejszająca się liczba ludności.7. Możliwość przejęcia terenu nad zalewem przez zewnętrznego inwestora.

5. Analiza potencjału rozwojowego wsi

Analiza potencjału rozwojowego wsi

Z analizy potencjału rozwojowego wynika, że najsilniejszym obszarem jest tożsamość wsi i wartości życia wiejskiego, który jednak nie ma zbyt wielu możliwości rozwoju. Najslabszym obszarem jest byt i głównie temu obszarowi mieszkańcy powinni poświęcić jak najwięcej uwagi. Niezły jest obszar jakości, który ma wokół siebie czynniki sprzyjające i możliwości poprawy. Obszar standard życia wygląda bardzo pozytywnie, ale może ulec osłabieniu.

6. Wizja rozwoju

BRATKOWICE – zintegrowana wieś, dzięki więzom międzypokoleniowym, z dużym potencjałem rozwojowym, otwarta na innowacyjność. Wieś bezpieczna i przyjazna z bogatą tradycją kulturową i historyczną.

Fragment parku w Bratkowicach.

7. Program długoterminowy

Plan i program odnowy wsi Bratkowice.

I. Plan				II. Program odnowy wsi
1. Cele Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję	2. Co pomoże osiągnąć cel?		3. Co może przeszkodzić?	Projekty, przedsięwzięcia - co wykonamy?
	Zasoby czego użyjemy	ATUTY Silne strony i szanse Co wykorzystamy?	BARIERY Słabe strony Co wyeliminujemy? Zagrożenia Czego unikniemy	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO				
1. Kultywowanie tradycji i obyczajów. 2. Poprawa poziomu integracji społecznej.	- potencjał ludzki - potencjał ludzki	- współpraca wszystkich organizacji społecznych, - miejsce na zorganizowano spotkani, - połączenie „sił” i efektywna współpraca	- ocalimy od zapomnienia, - brak środków finansowych, - brak współpracy, - różnica poglądów	1.1. II Wydanie książki pt.: „Bratkowice wczoraj i dziś” – 2013 r. 1.2. Spisanie tradycji i obyczajów – 2012 r. 1.3. Utworzenie i realizowanie kalendarza imprez 2013 r.. 2.1. Spotkanie i nawiązanie współpracy ze wszystkimi organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na terenie wsi – 2012 r. 2.2. Organizacja imprezy pod nazwa „Dni Bratkowic” – od 2013 r.
B. STANDARD ŻYCIA				
1. Poprawa infrastruktury drogowej. 2. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców.	- duże zainteresowanie społeczeństwa, - policja, straż gminna	- środki pozyskane ze współpracy ze Starostwem Powiatowym, gminą, firma „Budimex”, GDDKiA, - patrole	- brak środków, - brak zaangażowania ze strony zainteresowanych	1.1. Budowa chodnika – 2013 r. 1.2. Dodatkowe oznakowanie miejsc szczególnie niebezpiecznych we wsi – od 2013 r. 2.1. remont wiat przystankowych – 2012 r. 2.2.Uzupełnienie brakującego oświetlenia – od 2013 r. 2.3. Zaangażowanie Policji i Straży Gminnej w poprawę bezpieczeństwa mieszkańców – od 2013 r.
C. JAKOŚĆ ŻYCIA				

1. Organizacja cyklu szkoleń przyrodniczo - edukacyjnych dla szkół. 2. Poprawa wyglądu i estetyki Parku Podworskiego.	- Ośrodek Przyrodniczo – Szkoleniowy - praca własna	- dobra współpraca z Kołem Łowickim „Jedność” - pracownik gospodarczy	-brak wyposażenia audiowizualnego Sali szkoleniowej, - brak poszanowania mienia publicznego	1.1. Doposażenie w sprzęt audiowizualny sali szkoleniowej – 2013 r. 2.1. Nasadzenie kwiatów – 2013 r. 2.2 Zagospodarowanie stawu – 21014 r. 2.3. Nasadzenie nowych drzew i krzewów – 2014 r. 2.4. Organizacja pleneru rzeźbiarskiego w parku – 2014 r. (rzeźby po plenerze zostają w parku).
D. BYT				
1. Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego 2. Pozyskanie funduszy. 3. Stworzenie możliwości zarobkowej	- wykorzystanie wiedzy urbanistycznej pracowników Urzędu Gminy - prezentacja multimedialna, - zalew	- tereny pod zabudowę jednorodzinną, - tereny pod działalność gospodarczą, - promocja wsi - możliwość uzyskania funduszy zewnętrznych, - wsparcie władz gminy	- brak finansów - brak powodzenia - nieujednolicona forma własności terenu	1.1. Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego przez gminę – 2013 r. 2.1. Udział w konkursie „Piękna wieś podkarpacka” – od 2012 r. 3.1. Ustalenie koncepcji zagospodarowania terenu zalewu – 2013 r. (z udziałem przedstawicieli wsi) 3.2. Przygotowanie miejsc do działalności gospodarczej – 2013 r.. 3.3. Dociągnięcie mediów – 2013 r. 3.4. Utworzenie Stowarzyszenia (ewentualnie spółdzielni socjalnej) zarządzającego terenem nad zalewem – 2013 r.

8. Program krótkoterminowy

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu (nazwa)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Wspólna praca i działalność na rzecz wsi	Organizacja imprezy pod nazwą: „Dni Bratkowic” 22-23.06.2013r.	TAK	NIE	4, 4, 4, 5 = 17	II
Na czy nam najbardziej zależy?	Na zintegrowaniu środowiska	Spotkanie przedstawicieli wszystkich organizacji i stowarzyszeń działających na terenie Bratkowic	TAK	TAK	3, 3, 3, 4 = 13	III
Co nam najbardziej przeszkadza?	Brak środków finansowych	Udział w szkoleniach o możliwościach pozyskiwania środków finansowych	TAK	TAK	1, 1, 1, 1 = 4	V
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Zmniejszenie natężenia ruchu przy budowie autostrady	Poprawa bezpieczeństwa poprzez budowę chodnika przy drodze powiatowej – wystąpienie z wnioskiem do firmy Budimex i GDDKiA	TAK	NIE	5, 3, 5, 5 = 18	I
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Promocja miejscowości	Poprawa funkcjonowania strony internetowej wsi „Bratkowice info”	TAK	TAK	2, 2, 2, 2 = 8	IV
Projekt Małych Grantów	Remont wiat przystankowych.					

9. Informacje dodatkowe

Grupa Odnowy Wsi z Bratkowic (gmina Świlcza) uczestniczyła w warsztacie przeprowadzonym w sali Gminnego Ośrodka Kultury w Trzcianie (gmina Świlcza) w dniach 10-11.07.2012 roku wraz z przedstawicielami sołectwa Nockowa (gmina Iwierzycze) i Nowa Wieś (gmina Trzebownisko).

Szkolenie uzyskało wśród uczestników bardzo wysokie oceny – średnia 4,98. Wszystkie elementy warsztatu z wyjątkiem możliwości wymiany doświadczeń oceniono na 5,0 pkt.

Grupa Odnowy Wsi w trakcie warsztatów.

Opracowanie i zdjęcia: Lesław Czernik